

Inhoudsopgave

Voorwoord XIII

Lijst van afkortingen XVII

Hoofdstuk 1 – Algemeen 1

1.1 De loonheffingen 1

1.2 Oorsprong en geschiedenis van de loonbelasting 2

1.2.1 De oorsprong: de bedrijfsbelasting van 1894 2

1.2.2 De Wet IB 1914 3

1.2.3 De Indische wortels van de Nederlandse loonbelasting 4

1.2.4 Geboorte van de ‘aanspraak’: de reparatiewetgeving van 1936 6

1.2.5 Het voorontwerp van 1939 6

1.2.6 Het Besluit op de Loonbelasting 1940 7

1.2.7 Serieuze stappen op weg naar coördinatie: de Belastingherziening 1953 8

1.2.8 De Wet op de loonbelasting 1964 9

1.2.9 De Tweeverdienerswetgeving 9

1.2.10 De Oort-wetgeving 9

1.2.11 De herziening van 1997 10

1.2.12 De Belastingherziening 2001 10

1.2.13 De WALVIS-wetgeving: integratie van de loonheffingen 10

1.2.14 De Paarse krokodil 11

1.2.15 De Wet uniformering loonbegrip 11

1.2.16 De werkkostenregeling 12

1.3 De ambivalente loonbelasting 13

1.4 De relatie van de loonbelasting met de inkomstenbelasting 15

1.4.1 De loonbelasting als voorheffing op de inkomstenbelasting 15

1.4.1.1 Voorheffing versus eindheffing 15

1.4.1.2 De loonbelasting als zelfstandige heffing 16

1.4.1.3 Het verrekenen van loonbelasting met inkomstenbelasting 17

1.4.2 Verschillen op het punt van het heffingssubject 19

1.4.3 Het loonbegrip voor de inkomstenbelasting 19

1.4.4 Verschillen op het punt van de wijze van heffen 23

1.5 De heffing van premies sociale verzekeringen 24

1.5.1 Algemeen 24

1.5.2 Organisatie van de sociale verzekeringen 25

1.5.3 Premieheffing volksverzekeringen 26

1.5.4 Premieheffing werknemersverzekeringen 26

1.5.5 Bijdrage Zorgverzekeringswet 26

Hoofdstuk 2 – Belasting- en premieplicht 29

2.1 Belastingplicht 29

2.2 De heffingssubjecten voor de loonbelasting 30

2.2.1 Algemeen 30

2.2.2 De werknemer 31

2.2.3 De buitenlandse werknemer 32

2.2.4 Aangewezen personen 32

2.2.5	Artiesten en beroepssporters	34
2.2.6	Vrijwilligers	36
2.3	De dienstbetrekking	38
2.3.1	Algemeen	38
2.3.2	De privaatrechtelijke dienstbetrekking	38
2.3.2.1	Algemeen	38
2.3.2.2	De verplichting om persoonlijk arbeid te verrichten gedurende een zekere tijd.	40
2.3.2.3	De verplichting van de werkgever om loon te betalen	41
2.3.2.4	De gezagsverhouding	43
2.3.3	De publiekrechtelijke dienstbetrekking	45
2.3.4	De fictieve dienstbetrekking	46
2.3.4.1	Algemeen	46
2.3.4.2	Aannemers van werk en hun hulpen	46
2.3.4.3	Tussenpersonen en hun hulpen	47
2.3.4.4	Leerlingen en stagiaires	48
2.3.4.5	Meewerkende kinderen	48
2.3.4.6	Commissarissen	48
2.3.4.7	Bestuurders van werknemerscoöperaties	48
2.3.4.8	Topsporters	48
2.3.4.9	Uitzendkrachten en andere vormen van tussenkomst	49
2.3.4.10	Thuiswerkers en hun hulpen	50
2.3.4.11	Gelijkgestelden	51
2.3.4.12	Sekswerkers	52
2.3.4.13	De 'vrijwillige dienstbetrekking'	53
2.3.4.14	Aanmerkelijk belanghouders/directeuren-groootaandeelhouders	53
2.3.4.15	Bestuurders van beursgenoteerde vennootschappen	54
2.3.4.16	Rangorde dienstbetrekkingen	54
2.3.5	Minderjarige kinderen	58
2.3.6	Dienstverleners aan huis	58
2.3.7	Diplomaten	59
2.3.8	De management-B.V.	59
2.3.9	Bewijslast	60
2.4	De inhoudingsplichtige	61
2.4.1	Algemeen	61
2.4.1.1	Inhoudingsplicht	61
2.4.1.2	De 'echte' werkgever	62
2.4.1.3	Degene die loon verstrekt uit vroegere dienstbetrekking tot hemzelf of tot een ander	62
2.4.1.4	Degene die op grond van een vrijgestelde aanspraak loon verstrekt	63
2.4.1.5	De 'fictieve' werkgever	63
2.4.1.6	De 'oneigenlijke' werkgever	65
2.4.1.7	De verzekeraar	65
2.4.2	Modelovereenkomsten	65
2.4.3	De buitenlandse inhoudingsplichtige	67
2.4.4	Inhoudingsplicht voor loon van derden	67
2.4.5	De samenhangende groep inhoudingsplichtigen	69
2.4.6	De samenvoegbepalingen	70

2.4.6.1	Inhoudingsplicht per dienstbetrekking	70
2.4.6.2	De inhoudingsplichtige betaalt een socialeverzekeringssuitkering door .	70
2.4.6.3	De inhoudingsplichtige betaalt een aanvulling op een socialeverzekeringssuitkering	71
2.4.6.4	De inhoudingsplichtige betaalt loon uit vroegere dienstbetrekking door	71
2.4.7	De doorbetaaldloonregeling.	71
2.4.8	Inhoudingsplicht voor artiesten en beroepssporters	73
2.5	Premieplicht voor de volksverzekeringen	74
2.5.1	De verzekerde is premieplichtig	74
2.5.2	Premieplicht en inhoudingsplicht	74
2.5.3	Anonieme werknemer	74
2.5.4	Vrijwillige verzekering	74
2.5.5	Gemoedsbezwaarden	75
2.6	Premieplicht voor de werknemersverzekeringen	75
2.6.1	Werknemers en werkgevers	75
2.6.2	Dienstbetrekking voor de werknemersverzekeringen	76
2.6.2.1	Dienstbetrekking leidt tot premieplicht	76
2.6.2.2	Directeuren-grootaandeelhouders.	77
2.6.2.3	Schema dienstbetrekkingen	81
2.6.3	Premieplicht per werkgever	82
2.7	Bijdrageplicht voor de Zorgverzekeringswet	83
2.8	Internationaal: belastingheffing	84
2.8.1	Uitgangspunten.	84
2.8.2	De werknemer woont in het buitenland	85
2.8.3	Diplomaten.	88
2.8.4	De niet in Nederland gevestigde inhoudingsplichtige	88
2.8.5	Belastingverdragen.	90
2.8.5.1	Algemeen	90
2.8.5.2	Artikel 15, lid 1: de hoofdregel voor inkomsten uit niet-zelfstandige arbeid.	91
2.8.5.3	Artikel 15, lid 2: de 183-dagenregel	94
2.8.5.4	Artikel 16: bestuurdersbeloningen	97
2.8.6	De eenzijdige regeling	98
2.9	Internationaal: premieheffing	99
2.9.1	Premie volksverzekeringen: de werknemer woont niet in Nederland	99
2.9.2	De EU-verordening sociale zekerheid	101
2.9.3	Premies werknemersverzekeringen en Zvw.	104
Hoofdstuk 3 – Loon: de maatstaf van heffing		105
3.1	Inleiding.	105
3.2	Het loonbegrip	105
3.2.1	Algemeen	105
3.2.2	Loon, belastbaar loon en tabelloon	116
3.2.3	Negatief loon.	117
3.2.4	Bruteren	122
3.2.4.1	Niet verhalen van loonbelasting	122

	3.2.4.2	Niet verhalen van premies werknemersverzekeringen en de bijdrage Zvw	124
	3.2.5	Foaien en ander loon van derden	125
	3.2.6	Loon uit tegenwoordige/vroegere dienstbetrekking	127
	3.2.7	Loon en de pseudo-eindheffing	129
3.3		Loon in natura	130
	3.3.1	Algemeen	130
	3.3.2	De waardering van loon in natura	131
	3.3.3	Aandelenopties	132
	3.3.4	De ter beschikking gestelde auto	134
	3.3.5	Werkplekvoorzieningen	139
		3.3.5.1 Voorzieningen op de werkplek	139
		3.3.5.2 Algemeen	140
		3.3.5.3 Kleding	141
		3.3.5.4 Consumpties	141
		3.3.5.5 Maaltijden	141
		3.3.5.6 Huisvesting en inwoning	142
		3.3.5.7 Kinderopvang	142
	3.3.6	OV-kaarten en dergelijke	142
	3.3.7	Personeelsleningen	142
	3.3.8	Dienstwoning	143
	3.3.9	Fiets van de zaak	143
3.4		Aanspraken	143
	3.4.1	Algemeen	143
	3.4.2	De waardering van aanspraken	145
	3.4.3	Aanspraken ingevolge ziektekostenregelingen	146
	3.4.4	Uitkeringen ingevolge belaste aanspraken	146
3.5		Vrijgesteld loon	147
	3.5.1	Samenhang van vrijstellingsbepalingen met het loonbegrip	147
	3.5.2	'Grondslagversmallers'	149
	3.5.3	Schadevergoedingen	149
	3.5.4	Overlijdensuitkeringen	151
	3.5.5	De fondsuitkeringenvrijstelling	152
	3.5.6	De diensttijd-vrijstelling	153
	3.5.7	Meewerkloon	155
	3.5.8	Premies op grond van de Participatiewet	155
3.6		De gebruikelijkloonregeling	155
3.7		Het loon van artiesten en beroepssporters	160
3.8		Het loon als maatstaf voor de premie volksverzekeringen	161
3.9		Het loon als maatstaf voor de premieheffing werknemersverzekeringen	161
	3.9.1	De hoofdregel	161
	3.9.2	Uitzonderingen	161
	3.9.3	Brutering voor de premieheffing werknemersverzekeringen	162
		3.9.3.1 Niet verhalen van premies werknemersverzekeringen	162
		3.9.3.2 Niet verhalen van loonbelasting	162
3.10		Het loon als maatstaf voor Zorgverzekeringwet	163

Hoofdstuk 4 – Loon: het moment van genieten	165
4.1 Inleiding	165
4.2 Het genietingsmoment	165
4.3 Vrijgestelde aanspraken	170
4.3.1 Systematiek van het vrijstellen van aanspraken	170
4.3.2 Aansprakenregime reguleert het moment van genieten	171
4.3.3 Samenloop van vrijgestelde aanspraken	173
4.3.4 Werknemersbijdragen voor vrijgestelde aanspraken	173
4.3.5 Pensioenaanspraken	174
4.3.5.1 Algemeen	174
4.3.5.2 Ouderdomspensioen	177
4.3.5.3 Partnerpensioen	181
4.3.5.4 Wezenpensioen	182
4.3.5.5 Deelnemingsjarenpensioen	183
4.3.5.6 RVU-regelingen	183
4.3.5.7 Arbeidsongeschiktheidspensioen	184
4.3.5.8 Toegelaten verzekeraar	184
4.3.5.9 Afkoop, vervreemden, tot zekerheid stellen en afzien van een pensioenrecht	185
4.3.5.10 Rechtszekerheid	187
4.3.5.11 Splitsen van een pensioenaanspraak	187
4.3.5.12 Aanwijzen van pensioen	187
4.3.6 Aanspraken op grond van socialeverzekeringswetten	188
4.3.7 Soortgelijke aanspraken	189
4.3.8 Aanspraken op ongevallenuitkeringen	191
4.3.9 Aanspraken op uitkeringen en verstrekkingen bij einde dienstbetrekking	192
4.3.10 Verlofaanspraken	193
4.3.11 Door de Minister van Financiën aan te wijzen aanspraken	193
4.3.12 Schema aanspraken	194
4.4 Loon genieten op een ongebruikelijk tijdstip	195
4.5 Enkele vraagstukken inzake het genieten van loon	196
4.5.1 Het genieten van voorwaardelijk loon	196
4.5.2 Voorschotten	198
4.5.3 Het moment van bruteren	199
4.5.4 Aandelenopties	200
4.5.5 Bijzondere regels voor reiskostenvergoedingen	200
4.5.6 Artiesten en beroepssporters	201
4.6 Keuzeloan	201
4.6.1 De principes van keuzeloan	201
4.6.2 Keuzeloan en het moment van genieten	203
4.6.3 Wat wordt als keuzeloan genoten?	204
4.6.4 Keuzeloan en pensioen	206
Hoofdstuk 5 – Tarief en afdrachtverminderingen	207
5.1 Algemeen	207
5.2 Tarief en wijze van berekenen loonbelasting en premie volksverzekeringen	207
5.2.1 Tarief loonbelasting en premie volksverzekeringen	207
5.2.2 De tabellen	209

5.2.3	Het loontijdvak210
5.2.4	Bijzondere beloningen213
5.2.5	De loonheffingskorting214
5.2.6	Het anoniementarief215
5.2.7	Tarieven bij eindheffing216
5.2.8	Tarieven bij artiesten en beroepssporters218
5.3	Tarief en wijze van berekenen van de premies werknemersverzekeringen218
5.3.1	Algemeen218
5.3.2	De WW-premie218
5.3.3	De WIA-premie220
5.3.4	Sectorindeling222
5.3.5	Schema premies werknemersverzekeringen224
5.3.6	Wijze van berekenen224
5.4	Tarief en wijze van berekenen van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet225
5.4.1	Twee percentages225
5.4.2	Wijze van berekenen226
5.5	Afdrachtverminderingen en het lage-inkomensvoordeel226
5.5.1	Systematiek226
5.5.2	Vermindering S&O227
5.5.3	Vermindering zeevaart227
5.5.4	Lage-inkomensvoordeel (LIV)228
5.5.5	Loonkostenvoordelen (LKV)229
	Hoofdstuk 6 – Wijze van heffen231
6.1	Inleiding231
6.2	Inhouding van loonbelasting232
6.2.1	Het begrip inhouding232
6.2.2	Te veel ingehouden en/of afgedragen loonbelasting234
6.2.3	Te weinig ingehouden en/of afgedragen loonbelasting236
6.2.4	Het verhaalsrecht van de inhoudingsplichtige240
6.3	Verplichtingen van de inhoudingsplichtige en de werknemer242
6.3.1	Verplichtingen van de inhoudingsplichtige242
6.3.2	Verplichtingen van de werknemer246
6.4	Eindheffing247
6.4.1	Achtergrond en systematiek247
6.4.1.1	Geschiedenis en achtergrond247
6.4.1.2	Systematiek247
6.4.1.3	Limitatieve wettelijke opsomming248
6.4.2	Naheffing249
6.4.3	Tijdelijke knelpunten van ernstige aard252
6.4.4	Publiekrechtelijke uitkeringen252
6.4.5	Verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers252
6.5	De werkkostenregeling253
6.5.1	Algemeen253
6.5.2	Het aanwijzen van vergoedingen en verstrekkingen253
6.5.3	Gerichte vrijstellingen256

6.5.3.1	Algemeen	256
6.5.3.2	Vervoer	256
6.5.3.3	Tijdelijk verblijf	258
6.5.3.4	Onderhoud en verbetering kennis	258
6.5.3.5	Opleiding en studie	259
6.5.3.6	Extraterritoriale kosten/30%-regeling.	260
6.5.3.7	Verhuiskosten.	264
6.5.3.8	Gereedschap en ict-middelen	264
6.5.3.9	Voorzieningen op de werkplek	264
6.5.3.10	Producten uit eigen bedrijf.	265
6.5.3.11	Vaste kostenvergoedingen.	266
6.5.4	Vroegere dienstbetrekking	268
6.5.5	Berekening eindheffing	269
6.5.5.1	De vrije ruimte.	269
6.5.5.2	De concernregeling.	269
6.5.5.3	Loon uit vroegere dienstbetrekking en eigen bijdragen	270
6.5.6	Keuze van de werkgever.	270
6.5.7	Voorbeelden aan te wijzen vergoedingen en verstrekkingen	270
6.6	Pseudo-eindheffing	271
6.6.1	Algemeen	271
6.6.2	De RVU-heffing	272
6.6.3	De heffing op excessieve vertrekvergoedingen	274
6.7	Aansprakelijkheid	277
6.7.1	Aansprakelijkheid algemeen.	277
6.7.2	Ketenaansprakelijkheid	279
6.7.2.1	Inhoud en omvang ketenaansprakelijkheid.	279
6.7.2.2	Aannemer in de zin van de ketenaansprakelijkheid.	280
6.7.2.3	De keten.	282
6.7.2.4	Vrijwaring en risicobeperking.	283
6.7.3	Inleenaansprakelijkheid	285
6.7.3.1	Inhoud en omvang inleenaansprakelijkheid	285
6.7.3.2	In- en doorlenen.	286
6.7.3.3	Vrijwaring en risicobeperking.	287
6.7.4	Bestuurdersaansprakelijkheid.	288
6.7.4.1	Inhoud en omvang bestuurdersaansprakelijkheid	288
6.7.4.2	De melding betalingsonmacht	289
6.7.4.3	Aansprakelijkheidsschulden	292
6.7.4.4	Verjaring.	293
6.8	Artiesten en beroepsporters	293
6.9	De wijze van heffen van de premie volksverzekeringen	293
6.10	De wijze van heffen van de premies werknemersverzekeringen	294
6.10.1	Algemeen	294
6.10.2	Doorbetaaldloonregeling	294
6.10.3	Rechtsgang	295
6.10.4	Naheffing en (pseudo-)eindheffing.	295
6.10.5	Invordering.	296
6.11	De wijze van heffen van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet.	296

6.11.1	Algemeen	296
6.11.2	Naheffing en (pseudo-)eindheffing	297
6.11.3	Invordering	297
Bijlage I – De regels van de loonheffingen		299
Bijlage Ia – Artikelenregister Wet op de loonbelasting 1964		301
Bijlage Ib – Artikelenregister Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965		309
Bijlage Ic – Artikelenregister Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011		311
Bijlage Id – Artikelenregister Wet financiering sociale verzekeringen		315
Bijlage Ie – Artikelenregister Besluit Wet financiering sociale verzekeringen		319
Bijlage If – Artikelenregister Regeling Wet financiering sociale verzekeringen		321
Bijlage II – Jurisprudentielijst		325
Bijlage III – Besluitenlijst		339
Bijlage IV – Literatuurlijst		343
Bijlage V – Punten van discussie		347